

Provtagningsinstruktion Dermatofyter (ringorm), alla djurslag

Allmänt om provtagning för ringorm:

För en säker analys krävs tillräckligt mycket provtagningsmaterial. Det är vanligt att vi får alldeles för liten mängd hårstrån, krustor och mjäll i proverna.

Om det finns hudförändringar som kala hårlösa fläckar, med eller utan mjäll och krustor, ska prov tas från dessa, se nedan. Saknas hudförändringar tas provet med tandborste enligt nedan.

Vid provtagning från flera djur av samma art kan samlingsprov tas, se nedan.

Fyll i remissen med namn, adress, telefon, eventuell e-postadress, djurets namn och att ringormsundersökning önskas. Nämn om djuret är behandlat eller om det finns ringormsfall i omgivningen. Glöm inte att skriva under med ditt namn.

Se till att remissen ej kontamineras med provmaterial då ringorm är en zoonos och kan smitta mellan djur och människa.

Analysen tar ca två veckor. Ringormssvampar tar lång tid på sig att växa ut. Proverna läses kontinuerligt och positiva prover svaras ut omgående.

Provtagning där hudförändringar föreligger:

Exempel på hudförändringar är kala hårlösa fläckar, med eller utan mjäll och krustor. Gäller alla djurslag (häst, nöt, katt, hund, marsvin, kanin, med flera).

Häst och idisslare: Observera att analys för streptotrikos (*Dermatophilus congolensis*) kräver annan provtagning, se särskild provtagningsinstruktion.

Material som behövs:

- Aluminiumfolie eller kuvert
- Ytterkuvert eller propåse
- En remiss
 - [Remiss för privatperson](#)
 - [Remiss för veterinär](#)

Utförande:

- Dutta försiktigt med en sprittuss över hudförändringarna. Låt spriten avdunsta ordentligt.
- Plocka hårstrån och krustor i utkanten av hudförändringarna. Ta om möjligt (beroende på djurslag) ett hundratal hårstrån, samt så många krustor som möjligt

(upp till en matsked). För liten mängd provmaterial kan ge ett felaktigt negativt provsvar.

- Materialet läggs torrt i till exempel ett kuvert eller i aluminiumfolie. Plaströr är inte lämpligt eftersom plast är statiskt och för att kondensbildning/fukt ökar risken för överväxt med miljömögel.
- Begär dermatofyter (ringorm) odling på remissen.
-

Lägg prov och remiss i ett ytterkuvert eller provpåse och posta till SVA. Några dagars transport påverkar inte svampsporererna under normala förhållanden, provet kan därför skickas dagen före helgdag.

Provet skickas till:

SVA

Avdelningen för mikrobiologi

Sektionen för bakteriologi

751 89 Uppsala

Provtagning där hudförändringar INTE föreligger (djur utan symtom):

Gäller alla djurslag men vanligen katt och marsvin.

Material som behövs:

- Ny, ren tandborste (en per djur)
- Aluminiumfolie eller kuvert
- Ytterkuvert eller provpåse
- En remiss:
 - [Remiss för privatperson](#)
 - [Remiss för veterinär](#)

Utförande:

- Borsta igenom djuret med tandborsten.
- Kontrollera att det finns rikligt med päls i borsten och ta mycket material.
- Lägg tandborsten och allt hår på folien eller i kuvertet. Vik ihop, märk folien/kuvertet med djurets namn och stoppa det i ytterkuvertet/provpåsen.

Samlingsprov:

Om det finns flera djur av samma art i samma grupp/hushåll, går det bra att ta samlingsprover (poola proverna). Vid samlingsprover är det gruppen och inte individen som bedöms.

Det går att analysera 3 – 4 individer av en art med samma undersökning. Vid fler än fyra djur i hushållet behövs flera samlingsprover (sex katter blir till exempel två samlingsprover med tre tandborstar i varje prov). **Observera att man inte kan ta prov från olika djurarter till ett samlingsprov.**

- Ta en ny ren tandborste till varje djur (om något djur är smittat är det viktigt att smittan inte sprids mellan individerna vid provtagningen).
- Lägg alla tandborstar som tillhör samma samlingsprov i samma foliepaket/kuvert. Skriv att det är ett samlingsprov på remissen.

Lägg prov och remiss i ett ytterkuvert eller provpåse och posta till SVA. Några dagars transport påverkar inte svampsporererna under normala förhållanden, provet kan därför skickas före helgdag.

Provet skickas till:

SVA

Avdelningen för mikrobiologi

Sektionen för bakteriologi

751 89 Uppsala